

คลื่นความคิด : สารคดี (กันยายน 2551)

Reincarnation-1

วิทยาศาสตร์ศึกษา “การกลับชาติมาเกิด” อย่างไร?

ดร. บัญชา ธนบุญสมบัติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

E-mail : buncht@mtec.or.th

Web : <http://portal.in.th/buncha>

เราคนไทยคุ้นเคยกับคำว่า “การกลับชาติมาเกิด” กันดี โดยคนที่เชื่อในเรื่องนี้อาจจะมีประสบการณ์ตรง หรือเคยได้ยินได้ฟังเรื่องราวทำนองนี้มา ตอนผมเป็นเด็ก จำได้แม่นว่ามีรายการโทรทัศน์ช่องหนึ่งนำเด็กเล็กที่พูดได้แล้วมาออกรายการ เพราะผู้ปกครองของเด็กเชื่อว่าเด็กคนนี้เป็นมิตร ชัยบัญชา พระเอกยอดนิยมนที่เสียชีวิตไปก่อนหน้านั้นกลับชาติมาเกิด (มิตร ชัยบัญชา เสียชีวิตในวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2513)

คำว่า **reincarnation** ในภาษาอังกฤษน่าจะตรงกับคำว่า “การกลับชาติมาเกิด” ที่สุด คำว่า **reincarnation** นี้ แปลตามรากศัพท์ได้ว่า “การกลับมามีเนื้อหนังมังสาอีกครั้ง” เพราะ **re** (อีกครั้ง) + **in** (คำอุปสรรคแสดงสาเหตุ) + **car** (เนื้อหนังมังสา ในภาษาละติน)

ทั้งนี้ ความหมายที่เข้าใจตรงกันก็คือ ‘อะไรบางอย่าง’ (ซึ่งมักจะเรียกว่า วิญญาณ) ของคนหรือสัตว์ที่ตายไปแล้วไปปฏิสนธิในครรภ์เกิดเป็นชีวิตขึ้นมาใหม่

น่าสนใจว่าในบางวัฒนธรรม คำว่า **reincarnation** จะหมายถึงทั้งคนและสัตว์ แต่บางวัฒนธรรมจะหมายถึงเฉพาะคนเท่านั้น ส่วนพืชหรือสิ่งมีชีวิตในอาณาจักรอื่นๆ ตามการจัดประเภทในทางวิทยาศาสตร์นั้นน่าคิดยิ่งนัก เพราะยังไม่เคยได้ยินว่ามีใครอ้างว่า ชาติก่อนเคยเกิดเป็นผักกะน้า เห็ดฟาง หรือสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวแต่อย่างใด อย่างไรก็ดี ในภาพยนตร์เรื่อง **Little**

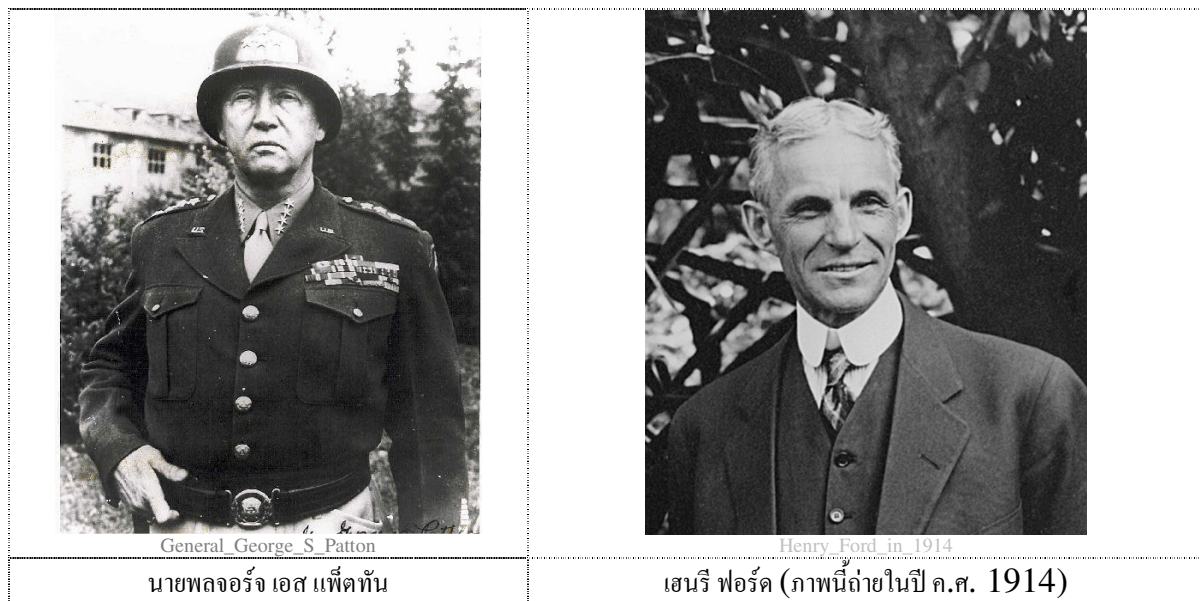
Buddha มีฉากหนึ่งที่ลามะธิเบตกล่าวว่า พระพุทธองค์เคยเกิดเป็นต้นไม้ใหญ่ (สำหรับประเด็นเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตในกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่ใช่คนและสัตว์นี้ หากผมเข้าใจสิ่งใดคลาดเคลื่อนไป ก็ขอให้ผู้รู้ได้โปรดอนุเคราะห์ข้อมูลด้วยเถิดครับ)

สำหรับแนวคิดเชิงพุทธที่เชื่อว่าจิตเกิด-ดับ-เกิด-ดับ อย่างรวดเร็วถี่ยิ่ง ก็จะตีความว่า เมื่อใดก็ตามที่เกิดมีความรู้สึกเป็นตัวเป็นคน หรือ “ตัวกู” โพลซึ้นมา ก็เป็นการเกิดชาติภพใหม่ ณ เวลานั้น เมื่อจิตดับ “ตัวกู” ก็ดับไป (ชั่วคราว) ไปด้วย ไม่ได้มีตัวตน หรือวิญญาณอะไรสักหน่อย การเกิดของจิตตามแนวคิดนี้ผมเข้าใจว่า ฝรั่งใช้คำว่า **rebirth** ความเข้าใจนี้ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนอย่างไร วานผู้รู้ได้โปรดช่วยชี้แนะด้วยเถิด

อย่างไรก็ดี ที่เล่ามานี้เป็นเพียงการตีความบางแบบที่เราเคยได้ยินกันมาเท่านั้น เพราะคนในวัฒนธรรมอื่นๆ อาจจะมีแนวคิดที่คล้ายคลึง หรือแตกต่างกันไป บางแนวคิดก็อย่างน่าพิศวงทีเดียว เช่น

- ผู้ที่นับถือทิพญาณนิยม (Gnosticism) เชื่อว่าจิตวิญญาณกับวัตถุตรงข้ามกัน จิตวิญญาณเป็นสิ่งดีงาม ส่วนวัตถุเป็นสิ่งชั่วร้าย พวกนี้เชื่อว่าการกลับชาติมาเกิดเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพราะว่ามีวิญญาณ (ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี) ต้องกลับเข้ามายังร่างกาย (ซึ่งเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย)
- นักรหัสลับชาวอเมริกันชื่อ เอ็ดการ์ เคย์ซี (Edgar Cayce) สอนเรื่องกรรมและการกลับชาติมาเกิด แต่บอกว่าทั้งสองอย่างนี้เป็นเครื่องมือของพระเจ้าที่ทรงรักและเมตตาต่อมวลมนุษย์ ไม่ใช่เป็นผลมาจากกฎของธรรมชาติ
- มีความเชื่อบางกระแสบอกว่า อันวิญญาณของแต่ละคนนั้น มีเพียงบางส่วนที่มาอยู่ในตัวคนที่เห็นเนื้อหนังมังสา แต่ส่วนที่เหลือจะอยู่ร่วมกับวิญญาณส่วนที่เหลือของคนอื่นๆ เรียกว่าเป็น วิญญาณร่วม (นึกภาพออกไหมครับ?)
- ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามปฏิเสธแนวคิดเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิด (ข้อมูลจากสารานุกรม Wikipedia)

คนดังระดับโลกที่เชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิด เช่น พลเอกจอร์จ เอส แพ็ตตัน (General George S. Patton) นั้นเชื่อว่าตัวเขาเคยเกิดเป็นฮันนิบาล ขอดแม่ทัพแห่งคาร์เทจ ฮันนิบาลเป็นหนึ่งในแม่ทัพที่ถือกันว่าเก่งกาจที่สุดในประวัติศาสตร์โลก และมีชีวิตในช่วงปี 247-183 ก่อนคริสต์ศักราช

คนดังอีกคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ก็คือ เฮนรี ฟอร์ด (Henry Ford) ผู้ให้กำเนิดอาณาจักรฟอร์ด และระบบการผลิตรถยนต์ในปริมาณมาก

ในหนังสือพิมพ์ The Sanfrancisco Examiner ฉบับวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ. 1928 ได้ตีพิมพ์คำกล่าวของฟอร์ดเอาไว้ว่า

“ผมยอมรับทฤษฎีการกลับมาเกิดตอนที่ผมอายุได้ 26 ปี ศาสนาไม่ได้ทำอะไรที่ผมต้องการ แม้แต่งานก็ไม่ได้ทำให้ผมพึงพอใจอย่างเต็มที่ การทำงานนั้นไร้ประโยชน์หากเราไม่สามารถใช้ประสบการณ์ที่เราสั่งสมได้ในชีวิตหนึ่งในชีวิตถัดไป เมื่อผมพบกับแนวคิดเรื่องการกลับมาเกิด ก็เหมือนกันที่ผมค้นพบแผนการสากลที่ทำให้ผมตระหนักว่ามีโอกาสที่ผมจะทำให้ความคิดที่มีอยู่กลายเป็นจริงขึ้นมา เวลาไม่ใช่ข้อจำกัดอีกต่อไป ผมไม่ได้เป็นทาสของเข็มนาฬิกาอีกต่อไป

ความเป็นอัจฉริยะเป็นประสบการณ์ ดูเหมือนว่าบางคนคิดว่ามันเป็นพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษ แต่จริงๆ แล้วความเป็นอัจฉริยะเป็นผลพวงมาจากประสบการณ์อันยาวนานที่สั่งสมกันมาในหลายชาติภพ ญาณของบางคนมีอายุยาวนานกว่าคนอื่น ๆ ทำให้พวกเขามีความรู้มากกว่า

การค้นพบแนวคิดเรื่องการกลับมาเกิดทำให้จิตใจของผมสงบ ถ้าคุณเก็บบันทึกการสนทนาไว้ จงเขียนมันออกมาเพื่อให้คนอื่น ๆ รู้สึกสบายใจ ผมต้องการบอกคนอื่น ๆ เกี่ยวกับความสงบที่มุมมองต่อชีวิตในระยะยาวได้มอบให้แก่เรา”

เฮนรี ฟอร์ด ยังเชื่อว่าเมื่อชาติที่แล้วเขาเคยเป็นทหารที่ถูกฆ่าตายในสมรภูมิที่เกิดที่สเบิร์ก (The Battle of Gettysburg) ในมลรัฐเพนซิลเวเนีย การรบครั้งนั้นมีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตรวมกันมากที่สุด ในสงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา

ที่เล่ามานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความเชื่อเกี่ยวกับการกลับมาเกิดเท่านั้น คำถามก็คือ วิทยาศาสตร์สนใจเรื่องนี้ในแง่มืด และมีวิธีการศึกษาอย่างไรบ้าง?

คำตอบก็คือ นักวิทยาศาสตร์ศึกษาเรื่องการกลับมาเกิดโดยใช้ 3 แนวทางหลัก ได้แก่

1. การศึกษาคำบอกเล่าของผู้ใหญ่ที่ถูกสะกดจิตให้หวนระลึกถึงอดีตชาติ
2. การศึกษาคำพูดของเด็กที่เชื่อกันว่ามีความทรงจำตกค้างมาจากชาติก่อน
3. การศึกษารอยคำหนิแรกเกิด (เช่น แผลเป็น) บนร่างกายของผู้ที่เชื่อกันว่าเคยเป็นคนที่มียรอยแผลเป็นกลับมาเกิด

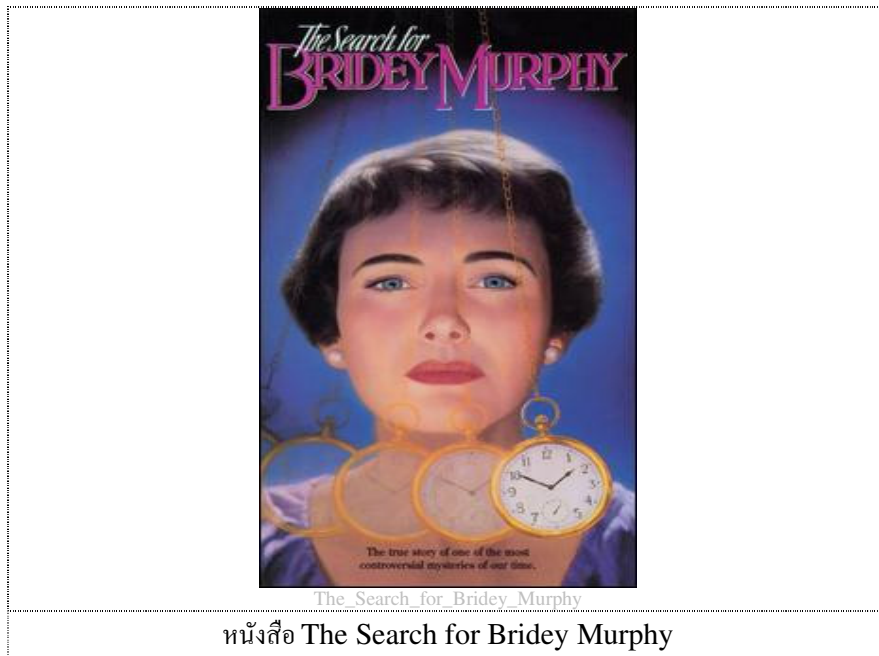
ลองมาดูวิธีการ กรณีศึกษา รวมทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละแนวทางกัน

1. การศึกษาคำบอกเล่าของผู้ใหญ่ที่ถูกสะกดจิตให้หวนระลึกถึงอดีตชาติ (Past Life Regression by Adults)

แนวทางแรกนี้เกิดจากการที่นักจิตบำบัดบางคนพบว่า คนไข้กล่าวอ้างว่าเคยเป็นใครสักคนในชาติก่อนในระหว่างที่ถูกสะกดจิต การสะกดจิตที่ทำให้คนไข้มีพฤติกรรมประหนึ่งเป็นคนอื่นที่เคยมีชีวิตอยู่ในอดีต เรียกว่า การหวนระลึกถึงอดีตชาติ (Past Life Regression, PLR)

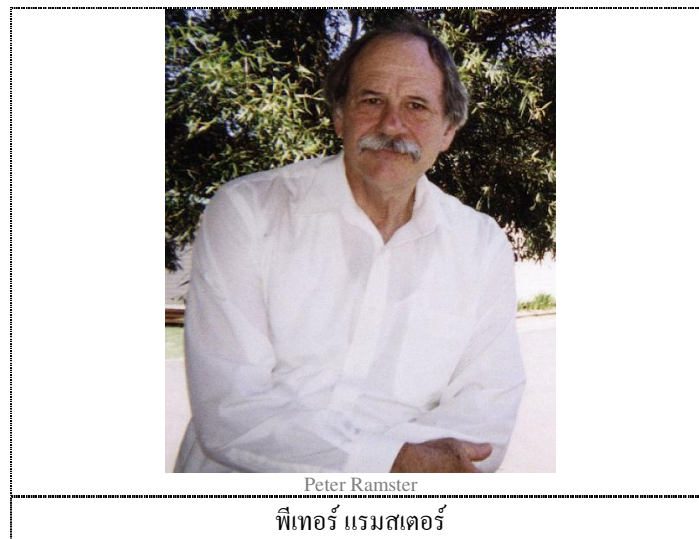
กรณีที่น่าสนใจที่รู้จักไว้คือ กรณีบริดจ์ เมอร์ฟี (Bridey Murphy) ซึ่งเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1952 คนสำคัญในกรณีนี้คือ ศุภาพสตรีชื่อ เวอร์จิเนีย ไทจ์ (Virginia Tighe) ซึ่งอาศัยอยู่ที่เมืองฟิวโรด มลรัฐโคโลราโด เธอถูกสะกดจิตโดยนักสะกดจิตสมัครเล่นชื่อ มอริส เบิร์นสไตน์ (Morey Bernstein)

ตามบันทึกระบุว่า เวอร์จิเนีย ไทจ์ บอกว่าเธอคือ บริดีย์ เมอร์ฟี สตรีจากเมืองคอร์ค ในไอร์แลนด์ ซึ่งมีชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 19 โดยพฤติกรรมที่ทำให้น่าเชื่อก็คือ เธอพูดภาษาอังกฤษด้วยสำเนียง ไอร์แลนด์ เล่าเรื่องราวของชาวไอร์แลนด์ แถมยังร้องเพลงของไอร์แลนด์ได้อีกต่างหาก

เมื่อมอริส เบิร์นสไตน์นำข้อมูลเหล่านี้ไปเขียนหนังสือชื่อ *The Search for Bridey Murphy* (การค้นหาคู่บริดีย์ เมอร์ฟี) แล้วเผยแพร่ในอเมริกา หนังสือก็ขายดีเป็นเทน้ำเทท่า ส่วนบทสนทนาในระหว่างการสะกดจิตก็ได้รับการแปลเป็นภาษาอื่นอีกกว่า 12 ภาษา และขายดีสุดๆ อีกเช่นกัน

ผู้ที่ใช้วิธีการสะกดจิตระลึกชาคืออย่างมากที่นำรู้จักได้แก่ ปีเตอร์ แรมสเตอร์ (Peter Ramster) นักจิตบำบัด ซึ่งนอกจากจะเขียนหนังสือแนวนี้อันแล้ว ยังสร้างภาพยนตร์ชื่อ *Life, Death & Rebirth* ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิด และชีวิตหลังความตาย รวมทั้งกรณีศึกษาของคนบางคนที่มีประสบการณ์เหล่านี้

อย่างไรก็ดี การย้อนอดีตชาติโดยการสะกดจิตนี้มีจุดอ่อนหลายอย่าง ได้แก่

หนึ่ง - ในระหว่างการสะกดจิต อาจมีความจำที่บิดเบือน ความเชื่อหรือจินตนาการของผู้ถูกสะกดจิตปะปนเข้ามา ทำให้เรื่องที่เล่าไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมด

ในกรณีบริติช เมอร์ฟี ปรากฏว่ามีหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งคือ **The Chicago American** ได้สืบพบว่ามีสตรีคนหนึ่ง ชื่อ บริติช เมอร์ฟี คอร์กอลล์ (Bridie Murphy Corkell) เคยอาศัยอยู่ตรงข้ามถนนกับเวอร์จิเนีย ไทท์ เมื่อครั้งที่เวอร์จิเนีย ไทท์ ยังเด็ก ข้อมูลเช่นนี้ทำให้ตีความข้อกล่าวอ้างของเวอร์จิเนีย ไทท์ ได้อีกแบบหนึ่งว่า แท้จริงแล้วเรื่องที่เธอเล่ามานั้นอาจมิใช่ความทรงจำที่มาจากอดีตชาติ แต่เป็นความทรงจำของเธอในวัยเด็กที่ผ่านการทำผสมผสานจินตนาการเข้าไป ทำให้เธอคิดว่า ตัวเธอนั้นคือ บริติช เมอร์ฟี

อย่างไรก็ดี นี่เป็นการตีความแบบหนึ่งที่เป็นไปได้มากเท่านั้น เพราะอาจจะมิบริติช เมอร์ฟีจริงๆ ในไอร์แลนด์ก็ได้เช่นกัน

น่ารู้ไว้ด้วยว่า ในทางจิตวิทยามีการกล่าวถึง กลุ่มอาการสำเนียงต่างประเทศ (Foreign Accent Syndrome) ซึ่งเป็นลักษณะอาการที่คนบางคนมีสำเนียงพูดเปลี่ยนไป เช่น เป็นคนอินเดีย แต่กลับพูดภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกัน เป็นต้น

สอง - การที่ผู้ถูกสะกดจิตอ้างว่าตัวเองเคยเกิดเป็นคนๆ หนึ่งนั้น หากตรวจสอบไม่ได้ (เช่น ไม่มีหลักฐานบันทึกไว้ หรือไม่มีใครเกิดทัน) ก็ย่อมไม่สามารถยืนยันความถูกต้องได้ หรือแม้จะหาหลักฐานตรวจสอบมาเทียบเคียงได้ ก็ต้องมีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจว่า ผู้ถูกสะกดจิตไม่เคยรับทราบข้อมูลนั้นมาก่อน ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดๆ เช่น อ่านหนังสือ หรือฟังคำบอกเล่าจากผู้อื่น

มีเกร็ดน่าสนใจว่า ในสหรัฐอเมริกามีคนกล่าวอ้างว่าเคยเกิดเป็นโทมัส เจฟเฟอร์สัน อดีตประธานาธิบดีสหรัฐ ถึง 4 คน

สาม - มีการตั้งข้อสังเกตว่า ในการที่จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาใช้วิธีการ PLR นั้นๆ หากคำใช้ง่ายคิดตามเวลาที่ใช้ในการสะกดจิต ก็ย่อมเป็นแรงจูงใจให้นักสะกดจิตที่ไร้จริยธรรม (บางคน) พยายามยืดเวลาการสะกดจิตให้นานออกไป โดยการชี้นำผู้ถูกสะกดจิตให้จินตนาการไปเรื่อยๆ เพราะยิ่งนานเท่าไร ก็ยิ่งได้ค่ารักษามากตามไปด้วย

2. การศึกษาคำพูดของเด็กที่เชื่อกันว่ามีความทรงจำตกค้างมาจากชาติก่อน (Children's Claims of Past Life Memories)

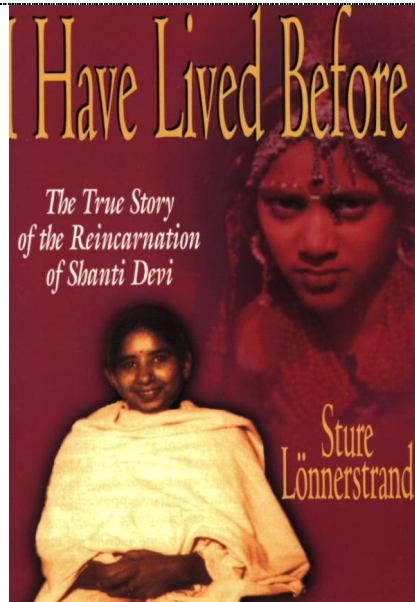
แนวทางที่สองในการศึกษาเรื่องการกลับชาติมาเกิด ได้แก่ การศึกษาคำบอกเล่าของเด็กเล็กๆ ซึ่งอ้างว่าตนเองมีความทรงจำตกค้างมาจากชาติก่อน

ลักษณะร่วมของการศึกษาในแนวนี้ก็คือ จะมีเด็กอายุราว 2-5 ปี บางคนที่พูดขึ้นมาว่า ตนเองนั้นเป็นคนอื่นที่เคยมีชีวิตอยู่ในอีกสถานที่หนึ่ง และระบุชื่อของคนๆ นั้นอย่างชัดเจน โดยจุดสำคัญก็คือ เด็กคนนั้นสามารถให้รายละเอียดที่ไม่น่าเชื่อว่าเขาจะรู้หลายอย่าง ตั้งแต่ชื่อและรายละเอียดของผู้คน และสถานที่ในอดีตชาติ เหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในบางเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องที่รู้กันเฉพาะ ไม่ก็คน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ความทรงจำนี้อาจจะเลือนหายไปเมื่อเด็กมีอายุราว 7 ปี

กรณีคลาสสิกที่ได้รับการบันทึกรายละเอียดเอาไว้มากที่สุดกรณีหนึ่ง ได้แก่ กรณีของ **सानติเทวี (Shanti Devi)** ซึ่งมีเนื้อหาโดยย่อดังที่นำเสนอในกรอบกรณีศึกษา : การระลึกชาติของसानติเทวี

Shanti_Devi-sitting

book-I Have Lived Before

सानติเทวี

หนังสือ I Have Lived Before ซึ่งเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับसानติเทวี

กรณีศึกษา : การระลึกชาติของसानติเทวี

सानติเทวีเกิดในกรุงเดลี ประเทศอินเดีย ในปี ค.ศ. 1926 เมื่อเธอมีอายุได้ราว 4 ขวบ เธอก็เริ่มพูดแปลกๆ โดยบอกพ่อแม่ว่า บ้านที่แท้จริงของเธออยู่ที่เมืองมธูรา ซึ่ง ณ ที่นั่นมีสามีของเธออาศัยอยู่ ครั้งแรกที่ได้ยินเช่นนั้น พ่อแม่ของเธอรู้สึกขบขัน แต่ต่อมาก็เริ่มเป็นห่วงว่าเธอมีสุขภาพจิตปกติดีอยู่หรือไม่ เพราะเธอพร่ำพูดถึงเรื่องนี้นานถึงสองปี

เมื่ออายุได้ 6 ขวบ เธอบอกเพื่อนที่โรงเรียนว่า เธอชื่อ ลุดทิเทวี (Lugdi Devi) ซึ่งแต่งงานแล้วและมีลูกหนึ่งคนซึ่งเธอไม่เคยได้ดูแลเนื่องจากเธอเสียชีวิตหลังจากคลอดลูกได้ 10 วัน

เรื่องนี้ทำให้ทุกคนที่โรงเรียนล้อเลียนเธอ เธอจึงร้องไห้และวิ่งหนีไป แต่ในที่สุดพ่อก็ตามตัวเธอจนพบ

อย่างไรก็ดี ครูและครูใหญ่รู้สึกงงงันในตัวเธอ ประกอบกับसानติเทวีเป็นเด็กที่ขยันขันแข็งและเอาใจจริงอาจ คุณครูจึงได้ไปพบกับพ่อแม่ของเธอเพื่อหาทางทำเรื่องทั้งหมดนี้ให้กระจ่าง พวกเขาสอบถามเธอ และเธอก็ตอบโดยเล่าถึงชีวิตในชาติก่อนที่เมืองมธูราซึ่งเธอมีสามีเป็นพ่อค้าชื่อ เกถาร์ นาด (Kedar Nath) และอ้างว่าเธอสามารถจดจำผู้คนและสถานที่ต่างๆ ได้ ครูใหญ่ได้สอบถามไปที่เมืองมธูรา และพบว่ามีพ่อค้าคนหนึ่งชื่อนี้ ครูใหญ่จึงเขียนจดหมายไปหาเขา และได้รับจดหมายตอบกลับในเวลาสองสามสัปดาห์ต่อมา

เกถาร์ นาด ยืนยันว่า เมื่อ 9 ปีก่อน ภรรยาของเขาเสียชีวิต 10 วันหลังจากที่คลอดบุตรชาย แต่ก็เริ่มต้นอย่างระมัดระวัง โดยการส่งญาติคนหนึ่ง ไปยังเดลี สานติเทวีจำคนๆ นี้ได้แม้ว่าจะไม่เคยพบกันมาก่อน และได้ต้อนรับเขา เมื่อเกถาร์ นาด ได้ยินเรื่องราวทั้งหมดนี้ เขาตัดสินใจไปยังเดลีพร้อมบุตรชาย เธอจำเขาได้ทันที การสนทนาลึกลงไปในรายละเอียดมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น สานติเทวีถามเกถาร์ นาด ว่าเขาได้รักษาสัญญาที่ให้ไว้ข้างเตียงที่เธอเสียชีวิตว่าจะไม่แต่งงานใหม่หรือไม่ แต่ก็ได้ยกโทษให้เขาเมื่อเขายอมรับว่าเขามีภรรยาใหม่

กรณีของसानติเทวีนี้โด่งดังเป็นพิเศษ เพราะมีมหาบุรุษ คือ มหาตมะ คานธี มาเกี่ยวข้องด้วย ท่านคานธีเดินทางมาพบเด็กน้อยด้วยตนเอง และกล่าวกับเธอว่า

“ฉันอยากจะฟังจากหนูเพิ่มเติมเมื่อหนูไปถึงที่เมืองมธูรา... หนูจงยึดมั่นในสัจจะ อย่าได้ละเลยไปจากเส้นทางแห่งสัจจะเป็นอันขาด ไม่ว่าจะต้องสูญเสียอะไรไปก็ตาม”

จากนั้นมหาตมะ คานธี ก็ส่งเธอไปยังเมืองมธูราพร้อมกับพ่อแม่และชาวเมืองที่เป็นที่นับหน้าถือตาอีก 3 คน ทั้งหมดไปถึงเมืองมธูรา ในวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 1935

ที่มา : บทสนทนาระหว่าง *Matthieu Ricard* กับ *Trinh Xuan Thuan* ในหนังสือ **The Quantum and the Lotus : A Journey to the Frontiers Where Science and Buddhism Meet**, Crown Publisher, New York, ISBN 0-609-60854-1

ผมยกกรณีของคานติเทวีมานำเสนอเพื่อแสดงตัวอย่างกรณีที่ได้เล็ก ๆ พูดถึงการกลับชาติมาเกิด อย่างไรก็ตามก็จำเป็นต้องเข้าใจไว้ว่า การศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์จะให้น้ำหนักกับข้อมูลและเรื่องราวในลักษณะนี้ก็ต่อเมื่อมีนักวิทยาศาสตร์เข้าไปทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองก่อน (ย้ำว่า 'ก่อน') ที่เด็กหรือครอบครัวของเด็กที่อ้างว่ากลับชาติมาเกิดจะได้พบกับ "ครอบครัวในอดีตชาติ" เท่านั้น มิฉะนั้น เด็กหรือคนในครอบครัวย่อมจะสามารถรับทราบข้อมูลต่างๆ ได้ อันจะทำให้ความน่าเชื่อถือของคำให้การลดลง หรือหมดไป

ในวงการวิทยาศาสตร์ มีนักวิจัยผู้บุกเบิกการศึกษาการกลับชาติมาเกิดตามแนวทางที่สองนี้ ได้แก่ **จิตแพทย์ เอียน สตีเวนสัน (Ian Stevenson, MD)** คุณหมอนักสืบอดีตชาติคนนี้สนใจเรื่องการกลับชาติมาเกิดเนื่องจากรู้ลึกว่า คำอธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์ตามแนววิทยาศาสตร์กระแสหลักในปัจจุบันยังไม่สมบูรณ์

วิทยาศาสตร์เชื่อว่าพฤติกรรมที่คนเราแสดงออกมานั้นถูกกำหนดโดยปัจจัย 2 อย่าง ได้แก่ พันธุกรรม และ สิ่งแวดล้อม แต่ในทัศนะของคุณหมอท่านนี้ ทั้งพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมก็ยังอธิบายปรากฏการณ์พิเศษบางอย่างได้ไม่ชัดเจนนัก เช่น ทำไมเด็กบางคนจึงมีพรสวรรค์เลิศเลอสืบมาอย่าง เช่น ดนตรี หรือคณิตศาสตร์ เป็นต้น

Ian Stevenson

จิตแพทย์เอียน สตีเวนสัน

ในปี ค.ศ. 1957 คุณหมอสตีเวนสัน ได้เริ่มงานที่ภาควิชาจิตเวชของมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย และทำงานวิจัยเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิด ต่อมาในปี ค.ศ. 1960 ได้ตีพิมพ์ผลงานวิจัยซึ่งมีกรณีศึกษาทั้งสิ้น 44 กรณีในหัวข้อ "The Evidence of Survival from Claimed Memories of Former Incarnations" (หลักฐานเกี่ยวกับความทรงจำที่อ้างว่าตกค้างมาจากชาติก่อน)

บทความนั้นนอกจากจะได้รับรางวัลแล้ว ยังไปเตะตาคนสำคัญคนหนึ่งเข้า นั่นคือ **เชสเตอร์ คาร์ลสัน (Chester Carlson)** ชื่อนี้คงจะไม่คุ้นหูคนไทยเท่าใดนัก แต่ถ้าพูดคำว่า "ซีร็อกซ์" ก็คงจะร้องอ้อ!

เชสเตอร์ คาร์ลสัน เป็นผู้คิดค้นเทคนิคการถ่ายเอกสารคนแรกของโลก และด้วยความที่เขาสนใจเรื่องการกลับชาติมาเกิด คาร์ลสันจึงได้สนับสนุนเงินทุนวิจัยแก่คุณหมอสตีเวนสัน และเมื่อเสียชีวิต คาร์ลสันยังมีพินัยกรรมมอบทุนวิจัยราว 1 ล้านดอลลาร์ ให้แก่กลุ่มวิจัยของมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียอีกด้วย

คุณหมอสตีเวนสันอุทิศเวลาศึกษาข้ออ้างเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิดนานถึง 40 ปี และบันทึกกรณีต่างๆ ไว้ถึง 2,500 กรณี โดยคุณหมอสตีเวนสันข้างละเอียตราว 1 ใน 3 ของกรณีทั้งหมด (ส่วนที่เหลือ ได้รับการศึกษาต่อ โดยเพื่อนร่วมงาน)

โดยคุณหมอสตีเวนสันทำการศึกษาเด็กอายุราว 2-5 ปี ที่อ้างว่าตนจำชาติก่อนได้ ในการเก็บข้อมูล คุณหมอจะเดินทางไปสัมภาษณ์เด็กและครอบครัวของเด็กด้วยตนเอง บันทึกคำพูดและข้อมูลแวดล้อมต่างๆ อย่างเป็นระบบ จากนั้นก็จะสืบหาข้อมูลของคนทีเด็กกล่าวอ้างว่าเป็นอดีตชาติของตน และทำการสืบค้นข้อมูลแวดล้อม เช่น สถานที่ที่เด็กกล่าวอ้าง หลักฐานการเสียชีวิตจากทางการ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัวของผู้ที่เสียชีวิต เป็นต้น

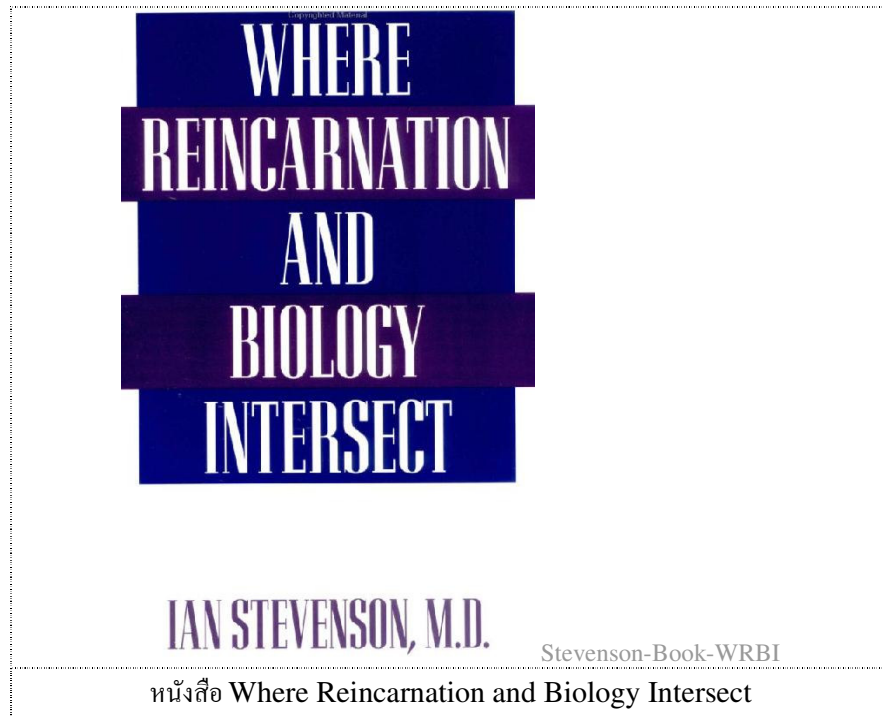
3. การศึกษารอยตำหนิแรกเกิด (Birthmark Matches)

แนวทางการศึกษาการกลับชาติมาเกิดแบบที่สาม ได้แก่ การจับคู่เปรียบเทียบรอยตำหนิแรกเกิดกับรอยแผลบนร่างกายของคนในอดีตชาติ

วิธีการนี้ใช้กับกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า คนในอดีตชาติเสียชีวิตจากเหตุการณ์รุนแรง เช่น โคนมิดแทง หรือโดนปืนยิง ซึ่งหากพบหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า เด็กที่อ้างว่ากลับชาติมาเกิดมีตำหนิบนผิวหนังในตำแหน่งที่ตรงกับบริเวณที่ผู้ที่เสียชีวิตที่อ้างถึง ในลักษณะที่ไม่อาจจะเป็นความบังเอิญ (เช่น มีรอยตำหนิมากกว่า 1 แห่งตรงกัน) ก็จะทำให้คำกล่าวอ้างมีน้ำหนักมากขึ้น

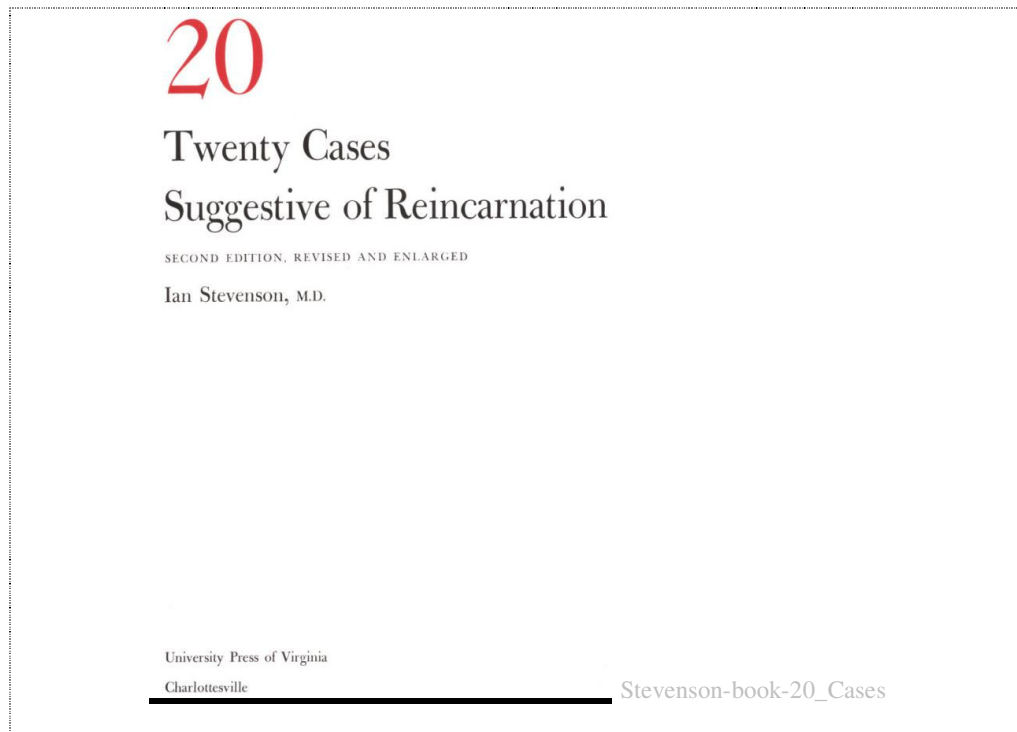
การวิจัยตามแนวทางนี้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จิตแพทย์เอียน สตีเวนสัน ใช้ในการศึกษาด้วยเช่นกัน โดยผลการวิจัยบางส่วนได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่มีคณะกรรมการตรวจพิจารณา (peer review) อีกด้วย

คุณหมอสตีเวนสันได้ประมวลกรณีศึกษาทั้งหมดเกี่ยวกับรอยตำหนิแรกเกิดที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวอ้างว่ามีการกลับชาติมาเกิด โดยบันทึกไว้ในหนังสือเล่มใหญ่ 2 เล่ม ชื่อ **Reincarnation and Biology** (การกลับชาติมาเกิดและชีววิทยา) ความหนารวม 2268 หน้า โดยมีฉบับย่อที่เก็บสาระสำคัญสำหรับคนทั่วไปชื่อ **Where Reincarnation and Biology Intersect** (เมื่อการกลับชาติมาเกิดพบกับชีววิทยา)

ข้อมูลเพิ่มเติม & ข้อทักท้วงบางประการ

หนังสือเล่มสำคัญในวงการวิจัยด้านนี้ ได้แก่ Twenty Cases Suggestive of Reincarnation (ชื่อสืบกรณีที่บ่งชี้ว่าการกลับชาติมาเกิดอาจจะเป็นไปได้จริง) ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1974 ในหนังสือเล่มนี้ คุณหมอสตีเวนสันได้เลือกกรณีที่น่าเชื่อถือที่สุด 20 กรณีมานำเสนอ

หนังสือ Twenty Cases Suggestive of Reincarnation

ต่อมาในปี ค.ศ. 1977 วารสารทางวิชาการชื่อ The Journal of Nervous and Mental Disease ได้
อุทิศเนื้อที่เกือบทั้งฉบับนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้

ผู้ที่ยังสงสัยบางรายทักท้วงว่า คุณหมอสติเวนสัน ไม่ได้ฟันธงว่า การกลับชาติมาเกิดเป็นเรื่องจริง เพียงแต่บอกว่าเป็นแค่
“Suggestive” คือ “บ่งชี้ว่าอาจจะเป็นไปได้” เท่านั้น

อย่างไรก็ดีคุณหมอนักสืบอดีตชาติเขียนไว้ว่า

“...การกลับชาติมาเกิดไม่ได้เป็นเพียงแค่อธิบายเพียงอย่างเดียวสำหรับกรณีเหล่านี้ แต่เป็นคำอธิบายที่ดีที่สุดที่เรา
สำหรับกรณีที่มีหลักฐานแน่นหนา ซึ่งผมหมายถึงกรณีที่ได้ให้ข้อมูลกล่าวถูกต้องจำนวนมาก (เช่น 20 หรือ 30
ประเด็น) เกี่ยวกับคนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวอื่นที่ค่อนข้างอยู่ห่างจากครอบครัวของเด็ก และครอบครัวของเด็กไม่เคยติดต่อกัน
มาก่อน”

น่าสังเกตด้วยว่า คุณหมอสติเวนสันไม่ใช่คำว่า soul (วิญญาณ) ในการกล่าวถึงกรณีการกลับชาติมาเกิด แต่จะใช้คำว่า
personality (บุคลิกภาพ) อีกทั้งยังหลีกเลี่ยงการตีความการกลับชาติมาเกิดตามแนวคิดทางศาสนา เช่น ศาสนาฮินดู อีก
ด้วย

ข้อทักท้วงอีกข้อหนึ่งที่ถูกยกขึ้นมาเสมอๆ ก็คือ ไม่ปรากฏหลักฐานของกระบวนการทางกายภาพใดๆ ที่ ‘บุคลิกภาพ’ ของ
คนๆ หนึ่งที่ตายไปแล้วจะเคลื่อนย้ายไปยังอีกคนหนึ่ง หรือในกรณีของรอยคำหมีแรกเกิดนั้น ก็ไม่ปรากฏว่าจะเกี่ยวข้องกับรอยแผล
ของคนในอดีตชาติด้วยกระบวนการใด นี่เองที่น่าจะเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้บางคนถือว่าการวิจัยเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิดเป็น
วิทยาศาสตร์เทียม (Pseudoscience)

อย่างไรก็ดี วิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการใช้และการตีความหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างมาก ทั้งนี้ การที่เรายังไม่
เข้าใจกระบวนการทางกายภาพได้ในปัจจุบัน ก็ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีกระบวนการทางกายภาพใดๆ มาเกี่ยวข้อง

ประเด็นชวนคิด

มีข้อสังเกต & ประเด็นคำถามบางอย่างเกี่ยวกับการกลับชาติมาเกิดบางอย่างที่ผมขอฝากไว้ให้คิดเล่นๆ ใครที่ชอบคิด หรือรู้
คำตอบ ก็ลองเขียนมาคุยกันได้สนุกๆ อาจจะได้มุมมองใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ด้วยก็เป็นได้

ลองพิจารณาประเด็นต่อไปนี้....

- หากการกลับชาติมาเกิดเป็นเรื่องจริง เหตุใดคนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถระลึกชาติได้?
- เหตุใดคนที่อ้างว่ากลับชาติมาเกิดส่วนใหญ่จึงอยู่ในวัฒนธรรมที่มีความเชื่อเช่นนี้อยู่ก่อนแล้ว เช่น ประเทศอินเดีย?
- ในทางกลับกัน เหตุใดจึงไม่ค่อยพบคนที่อ้างว่ากลับชาติมาเกิดในวัฒนธรรมที่ไม่มีความเชื่อเช่นนี้อยู่ก่อนแล้ว เช่น
ในวัฒนธรรมตะวันตก? (‘ไม่ค่อยพบ’ ไม่ได้หมายความว่า ไม่มี เพราะจริงๆ แล้วมี แต่มีไม่มากนัก)
- เหตุใดในบางวัฒนธรรมจึงจำกัดการกลับชาติมาเกิดเฉพาะคนเท่านั้น แต่บางวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมไทย ได้
รวมสัตว์บางชนิด (เช่น สุนัข หรือปลา) เข้าไปด้วย? เรื่องนี้อาจทำให้เกิดคำถามว่า แล้วคนที่เคยเกิดเป็นแมลงละ
มีบ้างไหม?
- เหตุใดกรณีศึกษาจำนวนมากที่ได้รับการตรวจสอบ ณ มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย จึงเกี่ยวข้องกับคนในอดีตชาติที่
เสียชีวิตด้วยสาเหตุรุนแรง หรือเสียชีวิตในขณะที่ยังไม่ถึงวัยอันสมควร?

- หากวันใดวันหนึ่ง วิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ว่า “การกลับชาติมาเกิดเป็นเรื่องจริง” การค้นพบเช่นนี้จะนำไปสู่อะไร เช่น คนเราจะมีทัศนคติต่อชีวิตเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่? อย่างไร? และหากเราสามารถสร้างเงื่อนไขควบคุมการกลับชาติมาเกิดได้ เรื่องนี้จะกลายเป็นธุรกิจใหม่ได้หรือไม่?
- ในทางกลับกัน หากวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ว่า “การกลับชาติมาเกิดเป็นความเข้าใจผิด” เพราะสามารถอธิบายกรณีต่างๆ ได้ด้วยกระบวนการอื่นที่มีเหตุผล และสามารถทำให้เห็นจริงได้ การค้นพบเช่นนี้จะนำไปสู่อะไรได้บ้าง?

ส่งท้าย

มีคนเคยถามคุณหมอมอเฮียน สตีเวนสันว่า ทำงานวิจัยเรื่องการกลับมาเกิดนี้แล้วได้อะไร?

คุณหมอบอกว่า หากพบว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องจริง ก็จะมีผลต่อวงการแพทย์ในแง่ชีววิทยา (เช่น รอยตำหนิแรกเกิด) มีผลต่อวงการจิตวิทยาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจิต-ร่างกาย อีกทั้งยังมีผลต่อวงการปรัชญาในเรื่องความหมายของชีวิต

ส่วนประเด็นทางจริยธรรมนั้นคุณหมอบอกว่า เคยคุยกับคนอินเดียคนหนึ่ง เขาบอกว่า

“การกลับมาเกิดเป็นเรื่องจริง และในอินเดียก็มีคนเชื่อเรื่องนี้ แต่คคืออาชญากรรมต่างๆ ในอินเดียก็ไม่ได้น้อยไปกว่าคดีในทางโลกตะวันตกเลยแม้แต่น้อย”

แล้วคุณผู้อ่านละครับ คิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้?

ขุมทรัพย์ทางปัญญา

- เรื่อง Reincarnation research ที่ http://en.wikipedia.org/wiki/Reincarnation_research
- เรื่อง Reincarnation ที่ <http://en.wikipedia.org/wiki/Reincarnation>
- เรื่อง Can Reincarnation Be Proven? ที่ http://beliefnet.com/story/121/story_12132.html
- เรื่อง Bridey Murphy ที่ <http://skepdic.com/bridey.html>
- เรื่อง Scientific Proof of Reincarnation : Dr. Ian Stevenson's Life Work ที่ <http://reluctant-messenger.com/reincarnation-proof.htm>
- เรื่อง "I Have Lived Before": The Reincarnation of Shanti Devi ที่ http://www.beliefnet.com/story/107/story_10748.html
- เรื่อง Reincarnation Research ที่ http://en.wikipedia.org/wiki/Reincarnation_research
- เรื่อง Where Reincarnation and Biology Intersect ที่ <http://www.scientificexploration.org/jse/bookreviews/12-4/stevenson.html>
- เว็บไซต์ของ Peter Ramster ที่ <http://www.peterramster.com/>